

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ТА КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

ОБЛІКОВА КАРТКА
об'єкта культурної спадщини

Група курганів III (Побиванка)
(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Комплекс	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

Ранній залізний вік, скіфський час, VII — IV ст. до н. е.

2. Місцезнаходження об'єкта

м. Полтава, Полтавська міська рада, Київський район, поблизу с. Побиванка Тахтаулівської сільської ради Полтавського району, за 0,23 – 0,27 км на південний схід (азимут 120° – 138°) від околиці села, за 0,37 км на південь від Пам'ятника шведам від шведів (азимут 88°).

Географічні координати найбільших курганів комплексу:

№ п/п	Координати умовних центрів насипів, Каталог координат у системі WGS 84	
	N	O
1	49°39'04.887''	34°34'17.874''
2	49°39'07.048''	34°34'15.189''
3	49°39'08.490''	34°34'11.392''
4	49°39'06.631''	34°34'19.783''
5	49°39'05.922''	34°34'11.857''
6	49°39'05.520''	34°34'04.249''
7	49°39'03.565''	34°34'07.728''
8	49°39'01.711''	34°34'11.523''

Під'їзд: з м. Полтави по автотрасі Н-12 «Полтава — Опішня» на північ в бік с. Тахтаулове — до зупинки автобуса «Побиванка», далі — на схід польовою дорогою — 250 м до пануючого підвищення вододілу.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятो на державний облік та визначено категорію пам'ятки

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Орендовані сільськогосподарські угіддя	Насипи над похованнями.	Не відомі

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Група курганів розташована на вододілі рр. Полузір'я і Ворскли на північній межі міста, у південно-західній частині мисоподібного останця заввишки близько 15-17 м над рівнем заплави оточуючих струмків (абсолютна висота 157,9 м), що має підтрикутну в плані форму та прилягає в основі до масиву вузького плато правого корінного берега Ворскли. З меридіональних боків оточена зволоженими вибалками, з яких починаються струмки Побиванка і безіменний. Група знаходиться з південного боку від польової дороги, що веде на с-ще Дальні Яківці та с. Патлаївку Кротенківської сільської ради, займаючи розораний схил в адміністративних межах Полтавської міської ради.																																				
Характеристика об'єкта	Група курганів у складі 8-ми розораних насипів утворює компактне скупчення у три короткі ряди (100 x 130 м) вздовж південно-західного схилу останця. Висота курганів — 0,3 – 0,8 м, діаметри — 14 – 25 м. Один з більших курганів групи (№ 3) мав на 1954 р. висоту понад 1,1 м. <table><tr><th>№ п/п</th><th>Висота (м)</th><th>Діаметр (м)</th><th>Стан насипу</th></tr><tr><td>1</td><td>0,8</td><td>25</td><td>Сегментоподібного в перетині профілю, круглий в плані.</td></tr><tr><td>2</td><td>0,6</td><td>22</td><td>Сегментоподібний у перетині, округлий в плані зі слідами розораного викиду.</td></tr><tr><td>3</td><td>0,7</td><td>23</td><td>Округлий в плані.</td></tr><tr><td>4</td><td>0,3</td><td>14</td><td>Дуже розораний, сліди материкового викиду.</td></tr><tr><td>5</td><td>0,5</td><td>18</td><td>Чіткої круглої форми.</td></tr><tr><td>6</td><td>0,5</td><td>19</td><td>Розораний, уламки ліпної кераміки на насипу.</td></tr><tr><td>7</td><td>0,4</td><td>17</td><td>Розтягнутий оранкою.</td></tr><tr><td>8</td><td>0,4</td><td>15</td><td>Дуже розораний.</td></tr></table> Загальна площа всіх курганів — 0,32 га. Серед знахідок на розораних полах курганів виявлені дрібні уламки ліпного посуду з шерехатою і лискованою поверхнями, подрібнені оранкою кістки тварин. Вірогідно, є рештками курганного могильника поселення ранньоскіфського часу Патлаївка I.	№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу	1	0,8	25	Сегментоподібного в перетині профілю, круглий в плані.	2	0,6	22	Сегментоподібний у перетині, округлий в плані зі слідами розораного викиду.	3	0,7	23	Округлий в плані.	4	0,3	14	Дуже розораний, сліди материкового викиду.	5	0,5	18	Чіткої круглої форми.	6	0,5	19	Розораний, уламки ліпної кераміки на насипу.	7	0,4	17	Розтягнутий оранкою.	8	0,4	15	Дуже розораний.
№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу																																		
1	0,8	25	Сегментоподібного в перетині профілю, круглий в плані.																																		
2	0,6	22	Сегментоподібний у перетині, округлий в плані зі слідами розораного викиду.																																		
3	0,7	23	Округлий в плані.																																		
4	0,3	14	Дуже розораний, сліди материкового викиду.																																		
5	0,5	18	Чіткої круглої форми.																																		
6	0,5	19	Розораний, уламки ліпної кераміки на насипу.																																		
7	0,4	17	Розтягнутий оранкою.																																		
8	0,4	15	Дуже розораний.																																		
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території групи курганів відсутні.																																				

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

1. Курган № 1.
2. Курган № 2.
3. Курган № 3.
4. Курган № 4.
5. Курган № 5.
6. Курган № 6.
7. Курган № 7.
8. Курган № 8.

8. Ступінь зхоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Стан збереження насипів курганів групи, не дивлячись на розорювання, ближче до задовільного.
--	--

9. Наявність науково-дослідної і науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науковий звіт	2003	Супруненко О.Б., Пуголов Ю.О. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Інституту археології НАН України (м. Київ), фонд експ., 2003/141; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд експ., спр. 379.
Матеріали інвентаризації	2013	Мироненко К.М., Супруненко О.Б. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд пам'яток охор. робіт, спр. 92.
Історико-архітектурний опорний план, спеціальна науково-проектна документація для визначення історичних ареалів та меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування м. Полтава	2013	Вадімов В.М., докт. архітектури, проф. (наук. керівник), Поштаренко Ю.Г., Халепа С.Я., Супруненко О.Б., Мироненко К.М. та ін. (Український ДНДПІ «УкрНДІпроектреставрація», Управління з питань містобудування та архітектури виконкому Полтавської міськради, Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Затверджений рішенням позачергової 37-ї сесії шостого скликання Полтавської міської ради від 27.12.2013 р.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Знахідки з поверхонь курганів до археологічних збірок не бралися.
Архівні матеріали	1. Супруненко О.Б., Пуголов Ю.О. Звіт про розвідки на території м. Полтави і в Полтавському районі Полтавської області у 2003 р. з підготовки археологічної частини тому «Зводу пам'яток історії та культури» // НА ІА НАНУ. — Ф. е. — 2003/141; НА ЦОДПА. — Ф. е. — Спр. 379. — Арк. 7 — Рис. 2. 2. Мироненко К.М. Звіт про археологічні розвідки на території Полтавського району Полтавської області в 2010 р. // НА ІА НАНУ. — Ф. е. — 2010/нов. надх.; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 644. — Арк. 11-12. — Рис. 1: 9; 25 – 27.
Бібліографічні матеріали	3. Супруненко О.Б., Пуголов Ю.О. Археологічні розвідки у Полтаві та Полтавському районі // Археол. літопис Лівобережної України. — Полтава : Археологія, 2005. — № 1-2 (17-18) — С. 134 – 135.

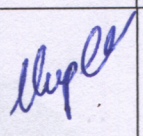
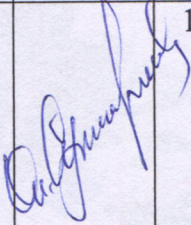
11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III на картосхемі Полтавської обл.	1	2014	Коверко А.В.

2. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III на карті міста.	1	2014	Коверко А.В.
3. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Детальна карта розміщення комплексу археологічних об'єктів (основа: X-41-65-A-в. — М 1: 25000. — Съемка 1954 г. — М.: ГУГК, 1965).	1	2014	Коверко А.В.
4. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Генеральний план із позначенням розроблюваних охоронних зон.	1	2014	Супруненко О.Б., Коверко А.В.
Фотофіксація			
5. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Курган № 3. Зі сходу.	1	2013	Супруненко О.Б.
6. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Насипи №№ 2–5. Зі сходу – південного сходу.	1	2013	Супруненко О.Б.

Облікову картку склали:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Завідуючий відділом Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА	спеціаліст	К.М. Мироненко		17.01.2014
Заступник директора ДП НДЦ «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України по Полтавській обл., заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		17.01.2014

Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації

Г.І. Фасій

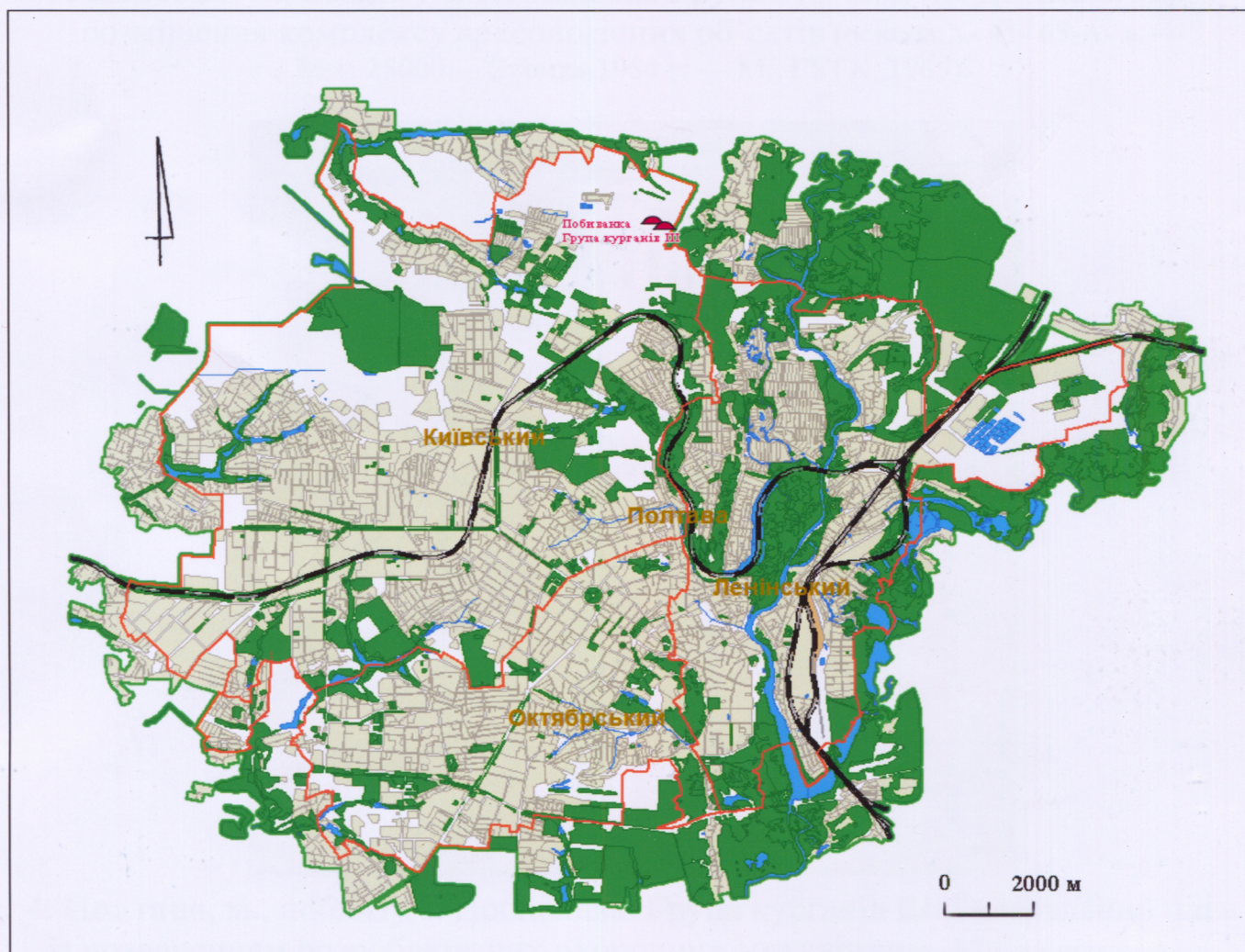
(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Ілюстрації

1. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III на картосхемі Полтавської обл.

2. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III на карті міста. Карта з місцем розташування.

3. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Детальна карта розміщення комплексу археологічних об'єктів (основа: X-41-65-A-в. — М 1:25000. — Съемка 1954 г. — М., ГУГК, 1965).

4. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Генеральний план із позначенням розроблюваних охоронних зон курганів. Умовні позначення:
1 – кургани; 2 – розроблювані охоронні зони; 3 – шосе; 4 – лісосмуги; 5 – кущі;
6 – лісонасадження; 7 – польова дорога; 8 – задерновані ділянки.

4. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Курган №3. *Зі сходу.*

5. Полтава, м., поблизу с. Побиванка. Група курганів III. Насипи №№ 2–5. *Зі сходу південного сходу.*

«Затверджую»

Начальник управління
культури Полтавської
обласної державної
адміністрації

Фасій Г.І.

02 лютого 2014 р.

АКТ

**обстеження технічного стану комплексного об'єкта археології
— групи курганів III навпроти с. Побиванка Тахтаулівської с/р
Полтавського району на території м. Полтави.**

м. Полтава

30 січня 2014 р.

Ми, що нижче підписалися, — директор Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Кулатова І.М., завідуючий відділом Центру Мироненко К.М., провідний науковий співробітник Центру Супруненко О.Б., склали цей акт про те, що цього числа проведене обстеження технічного стану археологічного об'єкта — групи курганів III поблизу с. Побиванка Тахтаулівської с/р Полтавського району в м. Полтаві.

Внаслідок обстежень об'єкта археології встановлено:

I. Місце розташування об'єкту.

1. **м. Полтава**, Полтавська міська рада, Київський район, поблизу с. Побиванка Тахтаулівської сільської ради Полтавського району, за 0,23 – 0,27 км на південний схід (азимут 120° – 138°) від околиці села, за 0,37 км на південь від Пам'ятника шведам від шведів (азимут 88°).

Географічні координати найбільших курганів комплексу:

№ п/п	Координати умовних центрів насипів, Каталог координат у системі WGS 84	
	N	O
1	49°39'04.887''	34° 34'17.874''
2	49°39'07.048''	34°34'15.189''
3	49°39'08.490''	34°34'11.392''
4	49°39'06.631''	34°34'19.783''
5	49°39'05.922''	34°34'11.857''
6	49°39'05.520''	34°34'04.249''
7	49°39'03.565''	34°34'07.728''
8	49°39'01.711''	34°34'11.523''

Під'їзд: з м. Полтави по автотрасі Н-12 «Полтава — Опішня» на північ в бік с. Тахтаулове — до зупинки автобуса «Побиванка», далі — на схід польовою дорогою — 250 м до пануючого підвищення вододілу.

2. Група курганів розташована на вододілі рр. Полузир'я і Ворскли на північній межі міста, у південно-західній частині мисоподібного останця заввишки близько 15-17 м над рівнем заплави оточуючих струмків (абсолютна

висота 157,9 м), що має підтрикутну в плані форму та прилягає в основі до масиву вузького плато правого корінного берега Ворскли. З меридіональних боків оточена зволоженими вибалками, з яких починаються струмки Побиванка і безіменний. Група знаходиться з південного боку від польової дороги, що веде на с-ще Дальні Яківці та с. Патлаївку Кротенківської сільської ради, займаючи розораний схил в адміністративних межах Полтавської міської ради.

Насипи розміщені в плані компактним трикутником на відстані 10 – 60 м один від одного, на захід від новозбудованої садиби № 14 по вул. Академіка Квасницького та на південь від садиби № 13 по вул. Курганній.

II. Загальний стан об'єкту.

2. Група курганів у складі 8-ми розораних насипів утворює компактне скупчення у три короткі ряди (100 x 130 м) вздовж південно-західного схилу останця. Висота курганів — 0,3 – 0,8 м, діаметри — 14 – 25 м. Один з більших курганів групи (№ 3) мав на 1954 р. висоту понад 1,1 м.

№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу
1	0,8	25	Сегментоподібного в перетині профілю, круглий в плані.
2	0,6	22	Сегментоподібний у перетині, округлий в плані зі слідами розораного викиду.
3	0,7	23	Округлий в плані.
4	0,3	14	Дуже розораний, сліди материкового викиду.
5	0,5	18	Чіткої круглої форми.
6	0,5	19	Розораний, уламки ліпної кераміки на насипу.
7	0,4	17	Розтягнутий оранкою.
8	0,4	15	Дуже розораний.

3. Загальна площа всіх курганів — 0,32 га.

4. Серед знахідок на розораних полах курганів виявлені дрібні уламки ліпного посуду з шерехатою і лискованою поверхнями, подрібнені оранкою кістки тварин.

Вірогідно, є рештками курганного могильника поселення ранньоскіфського часу Патлаївка I.

Група курганів пропонується до включення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України в якості об'єкта археології місцевого значення.

Акт складений у 4-х примірниках.

Підписи:

Директор Центру

Завідуючий відділом

Повідний науковий співробітник

І.М. Кулатова

К.М. Мироненко

О.Б. Супруненко

